

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och
jordbruksvetenskap

Att börja om på främmande mark

– En studie om immigranternas inkludering och etablering i Hedemora

Starting a new life on foreign soil

- A study about immigrants establishing themselves in Hedemora

Michaela Nyholm

Kandidatarbete • 15 hp
Agronomprogrammet – landsbygdsutveckling
Institutionen för stad och land
Uppsala 2020

Att börja om på främmande mark

- En studie om immigranternas inkludering och etablering i Hedemora

Starting a new life on foreign soil

- A study about immigrants establishing themselves in Hedemora

Michaela Nyholm

Handledare: Ildikó Asztalos Morell, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Examinator: Kjell Hansen, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Omfattning: 15 hp

Nivå: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landsbygdsutveckling

Kurskod: EX0888

Kursansvarig institution: Institutionen för stad och land

Program/Utbildning: Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling

Utgivningsort: Uppsala

Publiceringsår: 2020

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Socialt kapital, civilsamhälle, Community, inkludering, integrering, identitet

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Institutionen för stad och land

Sammanfattning

Under mitten av det senaste decenniet, 2015–2016, ökade tillströmningen av migranter i Sverige till följd av flyktingkrisen. Det har lett till högre krav på insatser och arbetsbelastningen kring dessa frågor. En kommun som varit aktiv i flyktingmottagande och etableringsprocessen av nyanlända är Hedemora kommun som har ett gott rykte för deras arbete. I denna studie undersöks det hur man har arbetat med dessa frågor i Hedemora samt hur det är att som immigrant bosätta sig i kommunen efter uppehållstillstånd. Syftet är att ta reda på vad det är som gör att Hedemora ses som ett föredöme i frågan. Studien är baserad på kvalitativa intervjuer med asylimmigranter, kommunens mångfaldsstrateg samt en person som arbetar för Röda korset i kommunen. Resultatdelen presenteras i tematiska kapitel. Avslutningsvis diskuteras kommunens arbetssätt där samverkan med civilsamhället är centralt. Utifrån de historier som de intervjuade asylimmigranterna berättat dras slutsatsen att förmågan av att skaffa sig ett socialt kapital är betydelsefullt och viktigt för en framgångsrik etablerings- och integreringsprocess.

Nyckelord: Socialt kapital, Civilsamhälle, Community, Inkludering, Integrering, Identitet

Abstract

In the middle of last decade, 2015–2016, there was an increase in the number of immigrants coming to Sweden due to the immigration crisis. This has led to a higher demand on the efforts and stakes in these issues. One municipality that has been active in the reception of refugees as well as the process of establishment of immigrants is Hedemora, which has a good reputation for their work in these matters. This study examines how Hedemora has approached and managed the reception and integration of immigrants as well as what it means to be an immigrant and settle down in Hedemora after getting their asylum approved. The purpose is to examine what makes Hedemora viewed as a good example in the matter. The study is based on qualitative interviews with immigrants, the municipality's diversity strategist and a person working for the Red Cross in the municipality. The results are presented in thematic chapters. Finally, the municipality's working methods are discussed, where collaboration with civil society is central. Based on the stories told by the interviewed immigrants, the conclusion in this paper is that the ability to raise social capital is crucial and important for a successful establishment and integration process.

Keywords: Social capital, Civil society, Community, Inclusion, Integration, Identity

Innehållsförteckning

Inledning	5
Syfte och frågeställningar.....	5
Disposition	6
Migrationsprocessen	7
Ansvarsfördelning under migrationsprocessen	7
Status & etableringsinsatser	7
Familjeåterförening	8
Flernivåstyrning: Kommuner som myndigheter.....	9
Hedemora	10
Röda Korset.....	10
Teoretisk referensram och tidigare forskning.....	12
Community.....	13
Socialt kapital.....	13
Integrering och inkludering	14
Systemvärlden och livsvärld	14
Metod	15
Avgränsningar och resonemang kring val av metod	16
Kommunens arbete.....	17
Att komma till Sverige som flykting	19
En krokig väg till permanent bostad.....	19
Att hitta arbete.....	20
Isolering och stress	21
Vikten av att skapa ett socialt kapital	23
Att lämna ett liv bakom sig och starta om från början	24
Civilsamhället	25
Till sist.....	28
Referenser	30
Bilagor.....	33
Bilaga 1, lästips	33
Bilaga 2, video	33
Bilaga 3, artikel	33
Bilaga 4, artikel	33

Inledning

När jag kör över den vackra Dalälven som skimrar i vårsolen möts jag av en välkomnande skylt som berättar att jag kör in i Hedemora kommun. Ett par hundra meter senare möts jag av en välbekant plats, en rondell intill en mack och i bakgrunden reser sig en stor byggnad med ett slags konstverk på fasaden. När jag ser den slår det mig att jag har varit här förut. Som förbipasserande under resor norrut i landet. Men jag hade aldrig tidigare svängt in på stadens gator. En trevlig och tilltalande tätort med små butiker och kullerstengator. Jag är på väg för att träffa en kvinna som arbetar på Röda Korset för att diskutera integrering och inkludering för nyanlända och immigranter på orten.

Hedemora har länge varit aktiva i mottagandet av immigranter och framstår i media som ett föredöme i frågan (Mattsson, 2015)¹. Under mitten av det senaste decenniet ökade tillströmningen av asylsökande flyktingar i Sverige till följd av flyktingkrisen 2015–2016 (SCB, 2020) och satte stor press på mobiliseringen av mottagandet, även i Hedemora. Under mitt arbete, fem år senare, har jag undersökt hur Hedemora arbetar med frågor kring mottagande och etablering och hur det är att komma till Sverige som flykting/immigrant under en period med hög belastning. Om vi kan studera och lära oss om de svagheter och styrkor som finns i samhällets hantering av den stora tillströmningen, kan vi också ta lärdom av det inför framtiden och eventuellt liknande situationer. Vi lever i en verklighet där både klimatets förändringar och mänskliga konflikter snabbt kan ändra förhållanden och innebära akuta behov av människors förflyttning mellan olika platser.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att undersöka vad det är som gör Hedemora till ett föredöme för mottagandet och etablering av immigranter med asylbakgrund samt vad det innebär för dessa immigranter att leva och bo på orten. För att svara på det kommer jag att arbeta med frågorna:

- *Hur har arbetet i Hedemora sett ut för att integrera och inkludera nyanlända?*
- *Hur ser vardagen ut för de asylimmigranter som bosatt sig i kommunen? och hur har deras första tid i Sverige sett ut?*

---

¹ Bilagor med artikelutdrag om Hedemora som föredöme

Disposition

Uppsatsen inleds med ett bakgrundskapitel för att ge läsaren insikt i ämnet med presentation av väsentliga områden som hör till. Därefter ges en beskrivning av referensramen som förklarar hur jag använder mig av tidigare forskning, begrepp och teorier och hur de förhåller sig till min forskning. Följt av ett avsnitt där analytiska begrepp presenteras och beskrivs djupare. I metoddelen beskrivs tillvägagångssättet samt förs en diskussion kring avgränsning och hur jag tänkt kring det.

Presentationen av den insamlade empirin inleds med ett avsnitt om kommunens arbete i Hedemora. Resterande kapitel presenteras i tematiska avsnitt. Analys och diskussion vävs in i resultatet som avslutas med ett mer diskuterande och slutledande kapitel.

Migrationsprocessen

Ansvarsfördelning under migrationsprocessen

För att skapa en bättre förståelse för hur flyktingmottagandet i Dalarna ser ut idag har jag använt mig av rapporten om projektet en *Turbulens i välfärden - om flyktingmottagandet i Dalarna 2016*. (Stiernström et al. 2019) Författarna rapporterar om att myndigheter som arbetar med flyktingmottagande haft en stor arbetsbelastning under den senare delen av decenniet. (ibid) Något som väcker frågor om hur det är att komma till Sverige under denna tid och gå igenom en process i flera steg med oklara omständigheter och vem som har ansvar för dessa individer i de olika stegen.

Flera myndigheter är inblandade på olika sätt genom hela processen. Migrationsverket utreder varje ärende och beslutar om uppehållstillstånd. Under den tiden är det deras ansvar att erbjuda boende som oftast är en plats på anläggningsboende. Länsstyrelsen har ansvar för samordning i regionen och landstinget för en obligatorisk vårdkontakt. Kommunerna och Arbetsförmedlingen ansvarar för etableringsinsatser som träder in efter beslut om uppehållstillstånd. (Stiernström et al. 2019) Arbetsförmedlingen ska genomföra en kompetenskartläggning och se över möjligheter samt genomföra en aktivitetsplan för att underlätta inträde för den nyanlända på arbetsmarknaden. Kommunernas huvudsakliga ansvar ligger i att ordna boende efter uppehållstillstånd, samhällsorientering och vuxenutbildning för nyanlända. (Jönsson et al. 2018)

Status & etableringsinsatser

Flyktingar är människor som befinner sig på flykt från förföljelse eller konflikter. *Asylsökande* är de som befinner sig i en process som avgör om de kommer få uppehållstillstånd eller inte. (Migrationsverket: a, 2020) Vid ett godkänt uppehållstillstånd räknas personen som *nyanländ* i en period av två- tre år och omfattas då av lagen om etableringsinsatser samt erbjuds en kommunplacering. (Riksdagen, 2017:584) Det som minst ska ingå är i etableringen är språkutbildning, svenska för invandrare, samhällsorientering samt aktiviteter som ska underlätta för etablering på arbetsmarknaden. Efter denna period räknas man inte längre som *nyanländ* utan därefter som *invandrare* eller *immigrant*. (Riksdagen, 2017: 820)

Som asylsökande kan man komma till Sverige på olika sätt, bland annat att man själv tagit sig hit för att söka asyl eller via FN:s flyktingorgan som *kvotflykting*. (Migrationsverket: b, 2020) Om man har fått uppehållstillstånd i Sverige och har familj bosatt i utlandet kan man ansöka om rätt att ta hit familjen (partner samt barn), så kallad *familjeåterförening*. (Migrationsverket: c, 2020).

I studien benämner jag intervjudeltagarna som *asylimigranter* för att belysa att de representerar en grupp som genomgått en asylprocess och etableringsprocess. Jag refererar till *nyanlända* i en övergripande betydelse när jag skriver inom ramen för etableringsfasen.

Arbetsmarknaden för invandrare

I studien *På jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering* skriver författarna om att nyligen invandrade personer möter stora svårigheter på den svenska arbetsmarknaden och de som varit i landet längre har det ofta bättre men än otillfredsställt. Ett av problemen är tillgänglighet av okvalificerade arbeten som kan fungera som inträde på arbetsmarknaden för nyligen invandrade. Sverige framstår i övrigt som ett öppet land för invandring med relativt låg tröskel för att komma in i landet och tar emot många flyktingar och deras familjer i jämförelse med övriga länder i Europa. Men tröskeln till självständighet och ingång på arbetsmarknaden är dessvärre högre. (Szulkin et. al, 2013)

Familjeåterförening

Med nya lagar som infördes sommaren 2016 har familjeåterförening blivit svårare. Detta har ifrågasatts av människorättsorganisationer. (Cochran Bech et al. 2017). För att man ska kunna möjliggöra att ta hit familjemedlemmar som befinner sig kvar i utlandet för återförening ställs det flera krav. Dels att man ska ha ett permanent uppehållstillstånd eller att bedömas goda möjligheter till ett (om man har ett tillfälligt, som varar i 13 månader). Dels krav på försörjningsmöjligheter, det vill säga att du ska ha tillräckligt stor inkomst för att kunna försörja din familj på egen hand. Du ska även bo i en bostad som är tillräckligt stor för familjen, om man har barn behöver boendet ha fler än ett rum (två barn kan dela rum). (Migrationsverket: d, 2020)

I *A Civic Turn* skriver författarna om en ideologisk rationalitet där införandet av de nya lagarna om uppehållstillstånd och familjeåterförening är ett sätt att reglera och selektera åtråvärda migranter. En selektion där endast människor som bidrar till samhället genom att vara goda invånare som arbetar och är självförsörjande tillåts att återförenas med familjemedlemmar som kan ansluta till en sådan livsstil. Att man infört regler som innebär att tidigare mänskliga rättigheter till familjeliv nu behöver förtjänas. (Cochran Bech et al. 2017)

Bosättningslagen & Bosättningsförordningen

Bosättningslagen säger att en kommun är skyldig efter anvisning att ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Mottagandet fördelas mellan kommuner med hänsyn till kommunens arbetsmarkandsförutsättningar, befolkningsstorlek, hur många asylsökande som befinner sig i kommunen samt sammantagna mottagna nyanlända och ensamkommande barn. (Riksdagen, 2016:38)

Efter en kommunplacering är färdigplanerad kan den nyanlända välja att tacka ja till den angivna kommunen eller att tacka nej för kommunplacering och istället anordna boende på egen hand. (Riksdagen, 2016:39)

Flernivåstyrning: Kommuner som myndigheter

I boken *Sveriges politiska system* skriver författarna att kommunernas uppdrag har ökat på grund av decentralisering och därmed även betydelsen för medborgarskapet. Tjänstepersoner som har ansvar för den lokala förvaltningen skapar ofta ett kontaktnät både uppåt och nedåt i det politiska systemet. Det finns en variation mellan olika kommuner och i vissa kommuner har ideella organisationer större ansvar och betydelser för politiska åtgärder. Författaren beskriver att det är vanligt i mindre kommuner med närhet till kommunpolitiker samt ett ökat deltagande och engagemang. Ett centralt värde som framkommer i boken är att det kommunala självstyret ökar möjligheterna till lokal anpassning och flexibilitet. (Bretzer, 2017)

Hedemora

Hedemora är en tätort i södra Dalarna och är den äldsta staden i länet, med en befolkning på 15 491 invånare (Ekonomifakta, 2019). Ortens historia berättas genom den välbevarade miljön med bland annat deras kyrka som står bevarad från medeltiden. Omnejden består av stora orörda naturområden. (Visit Dalarna, u.å.) Kommunen har traditionellt varit en aktiv mottagarkommun för flyktingar sedan innan tillströmningen av flyktingar ökade 2015 (Stiernström et al. 2019).

På kommunens hemsida beskrivs deras vision och mål:

Hedemora vill vara en välkomnande och hållbar kommun. Det är vår vision, och innebär ett tankesätt som genomsyrar hela vår verksamhet. Vi jobbar extra med fyra fokusområden: jämlik hälsa, inkludering, jämställdhet och miljö. (Hedemora kommun, 2019)

En väg in

Under år 2016–2019 genomfördes projektet *En väg in*. Ett av Sveriges största projekt för organisering av flyktingmottagande finansierat av AMIF-fonden.² (Migrationsverket, 2020) Initiativet kom från Röda Korset i Hedemora vilket blev en av kommunens samarbetspartners i projektet. Projektet syftade till att skapa bättre förutsättningar för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden samt att kunna erbjuda aktiviteter utöver de som går under etableringslagen. Aktiviteter som även asylsökande kunde delta i. Bland annat med en fysisk mötesplats men även att utveckla hållbara och långsiktiga metoder för att minska arbetslöshet bland nyanlända och immigranter. Det har man gjort genom att satsa på bland annat utbildning, som olika temaveckor och föreläsningar, företagsskola, företagsrådgivning samt skapa olika sätt för arbetsgivare och arbetssökande att mötas. (Hedemora kommun 2020)

Röda Korset

Röda Korset är ett humanitärt nätverk som arbetar mot mänskligt lidande på en global nivå som drivs genom flertal lokala verksamheter i 192 länder (Röda Korset, 2020). Röda korset i Hedemora grundades 1902 och är en av de äldsta verksamheterna inom nätverket (Röda Korset, Hedemora, 2020). Deras verksamhet har många olika aktiviteter inom flera områden. Bland annat ett språkcafé med gästföreläsare från olika samhällsaktörer, exempelvis representanter för brandkåren, återvinningscentralen med mera (Gunborg, 2020). En populär funktion är deras mötesplats där alla är välkomna att slå sig ned för fika och samtal med grannar och bekanta. Utöver stöd från projektet *En väg in*, inleddes även ett annat projekt 2016–2017. Projektet *Den familjära integrationen*, med fokus på familjeliv och

---

² AMIF - Asyl-, migrations- och integrationsfonden, se Bilaga 1 för vidare läsning

integrering där Röda Korset fick 1,7 miljoner i stöd från Arvsfonden. (DT, 2016) Projektet drevs för att påbörja en integration från dag ett och inte med start från den dag man fått uppehållstillstånd menar Gunborg, ordförande på Röda Korset.

Att Röda Korset är ett humanitärt nätverk innebär en stor bredd i vilka som kan vända sig dit för hjälp. Därför fyller de en viktig funktion i övergången mellan att komma som asylsökande, att vara i en etableringsprocess och tiden därefter. Något som är viktigt att poängtera i jämförelse med kommunen som är ett myndighetsorgan och därmed har begränsningar och riktlinjer i hur de ska arbeta och vilka arbetet ska omfatta.

Teoretisk referensram och tidigare forskning

Studien är baserad på kvalitativ forskning men det eftersträvas en generaliserbarhet och koppling till större sammanhang. Detta görs med stöd från tidigare arbeten, teorier och begrepp. Bland annat med avstamp från Li Bennich-Björkmans essä med berättelser om psykisk ohälsa kopplat till flyktingars situation och relationen mellan systemvärlden och livsvärlden.

För underlag kopplat till familjeåterförening används artikeln *A Civic Turn* (Cochran Bech et al. 2017) där författarna skriver om migrationspolicys inom Norden som ett verktyg för att begränsa och kontrollera invandring i syfte att skydda välfärdsstater och jämför dessa med varandra. De lyfter bland annat fram de nya restriktionerna till följd av ökad invandring under flyktingkrisen.

Rapporten *Turbulens i välfärden - om flyktingmottagandet i Dalarna 2016* (Stiernström et al. 2019) används som underlag för tidigare forskning inom mottagande, skapa en kontext samt jämförelse av resultat kopplat till civilsamhällets betydelse. Studien är genomförd med intervjuer från olika myndigheter och saknar däremot perspektivet från immigranter. I rapporten menar man på att med en dagligen minskad närvaro av offentliga institutioner har en allt större del av ansvaret för sociala sammanhang lagts på civilsamhället. (ibid)

För att kunna jämföra resultat av asylimmigranters berättelser samt för diskussion av samverkan mellan myndigheter och civilsamhälle i etableringsprocessen använder jag mig av studien *Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD*.

Civilsamhälle och dess betydelse för etablering

Tillväxtverket beskriver civilsamhället som en viktig del för demokrati och för samhällsutvecklingen. Det är ett brett begrepp som kan definieras på olika vis. Tillväxtverket beskriver det som ”den idéburna sektorn och den ideella sektorn, alltså när människor organiserar sig tillsammans för att de har ett gemensamt mål, ideal eller intresse av något slag.” Det kan innefatta bland annat sociala företag, nätverk och olika rörelser, ideella föreningar och stiftelser. (Tillväxtverket, 2020)

Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD är en intervjustudie som undersöker konceptet NAD (Nätverk, Aktivitet och Delaktighet) som en del av en etableringsplan tillsammans med Arbetsförmedlingen i Skåne. Där föreningslivet har en central roll för förmedling av aktiviteter inom Arbetsförmedlingens etableringsplan som ska underlätta för nyanländas delaktighet, hälsa och egenmakt. Det genomförs genom att erbjuda en föreningsaktivitet som en del av etableringsprogrammet och blir därmed ersättningsgrundande. Studien baseras på intervjuer med nyanlända som har tagit del av NAD med fokus på deras upplevelser kring betydelsen av föreningsliv och civilsamhälle. Det framkommer bland annat i rapporten att intervjudeltagarna upplever en mer personlig och informell kontakt till personer i föreningslivet jämfört med representanter och handläggare från myndigheter. (Jönsson et al. 2018)

Community

När jag använder mig av begreppet *Community* i denna text refererar jag till Lipkins modell av begreppet som presenteras i boken *Rural* (Woods, 2011). Han beskriver begreppet i tre dimensioner som involverar materiella, kulturella och politiska aspekter. Enligt Lipkin skapar människor *Community* genom handlingar, kopplat till plats och strukturer samt betydelser. Det vill säga en symbolisk konstruktion kopplat till lokal kontext. Han beskriver det som en dynamik där handlingar både producerar strukturer och betydelser men också påverkas av dem. Platserna där *Community* produceras är allmänna platser, såsom i skolor eller olika typer av mötesplatser för interaktion. (ibid)

Något som utmärker *Community* kopplat till landsbygden är känslan av tillhörighet där man delar identitet, deltar i samma aktiviteter och stödjer varandra som en del av *Community*. Men även att man känner en tillhörighet till den plats man befinner sig på. (ibid) I denna uppsats använder jag begreppet för att belysa den kultur som finns i Hedemora och diskuterar kring nyanländas och asylmigranternas delaktighet i *Communityn*.

Socialt kapital

Bourdieu beskriver *socialt kapital* som mängden av resurser i ett socialt nätverk av relationer som en individ kan dra nytta av. Kapitalet består delvis av hur stort det sociala nätverket är men även vilken typ av människor som nätverket består av. Om det är människor med olika typer av tillgångar som individen kan ta del av, till exempel tillgång till kontakter med makt, ekonomiskt kapital med mera. (Bourdieu, 1993)

Putnam skriver i sin bok att ett bra socialt kapital är väsentligt för framgångar hos både individ och samhälle. Att sociala nätverk och band har starkt inflytande på hälsoeffekter, välmående, utbildningsframgång, ekonomiska framgångar samt för trygghet och tillit. Han menar att individer med större socialt kapital har även större chanser till framgångar i livet. Han belyser att *Socialt kapital*, *sociala nätverk* och *Communities* är viktiga resurser i länder med en decentraliserad organisationsstruktur för att kollektivt arbeta mot välfärd. (Putnam 2015) Han menar också att ett samhälle med berikad mångfald av olika etniciteter bidrar till större diversitet och hållbarhet ur ett långsiktigt perspektiv. Att stärka relationer med människor från olika bakgrund utanför en redan befintlig grupp, *överbryggande socialt kapital*, stärker tillit mellan olika grupper och bygger därmed starkare nätverk. Putnam skiljer på *överbryggande* (mellan grupper) och *bindande kapital* som sker inom befintliga grupper. (Putnam, 2007) Jag använder mig av *överbryggande kapital* i texten.

Begreppet socialt kapital används i uppsatsen i jämförandet av informanternas migrationsprocesser samt för att diskutera värdet av socialt kapital för individ och grupper i samhället.

Integrering och inkludering

Integrering är ett begrepp som kan tolkas på olika sätt vilket jag var medveten om när jag valde att ha med begreppet. Det lämnar utrymme för missförstånd och därför vill jag förklara hur jag ser på begreppet och använder det för att läsaren lättare ska få en förståelse vad jag menar när jag skriver om det.

Jag har valt att använda mig av två olika begrepp för att särskilja på de processer som nyanlända och asylimmigranter går igenom. *Integrering* för att beskriva den process som vanligtvis definieras av politiska mål och strategier. Författaren Cochran Bech beskriver integreringsprocessen i termer av anställning, självförsörjning samt språkkunskaper. (Cochran Bech et. al 2017) Det andra begreppet är *inkludering*, för att beskriva processen att bli en del av samhället. Där man blir en del av en grupp, skapar gemenskap och en miljö där individens egna behov ses och kan möjliggöras. Till exempel delaktighet i den lokala kulturen och *Community* (Woods, 2011). Cochran Bech beskriver inkludering med jämlikhet och medlemskap (Cochran Bech et al 2017).

Systemvärlden och livsvärld

Li Bennich-Björkman (2017) skriver om den resa som flyktingar går igenom i sin essä *Att sörja ett liv och leva ett annat*. Inte bara den fysiska men även en mental resa som de går igenom. Hon skriver om det som en sorgprocess där individen upplever en existentiell kris när man tappat tillhörighet till ett samhälle som man tvingas lämna bakom sig. Där man inte vet vem man är eller vem man ska bli på den nya plats man kommit till.

Hon skriver även om det gap som existerar mellan flyktingens livsvärld och statens systemvärlden hämtat från Jürgen Habermas (1995). Livsvärlden där tillvaron äger rum, erfarenheter skapas och där flyktingar strävar till att återskapa en individualitet i statens ögon. Författaren menar att vi behöver förstå livsvärlden och dess existens bättre. Hon förmedlar sitt budskap med stöd från intervjuer och flyktingars berättelser. (Li Bennich-Björkman 2017) Begreppet är något som bidrar med en förståelse för en problematik som finns hos mina informanter där de har upplevt övergivenhet från statens håll i vissa situationer. Vilket behandlas senare i resultat- och diskussionsdelen.

Metod

Denna studie har genomförts med kvalitativa intervjuer. Målet är att belysa asylimmigranternas etablering från två perspektiv. Dels, utifrån perspektivet av mottagare, vill jag belysa hur man kan arbeta med mottagande i en lokal kontext för att integrera och inkludera nyanlända i samhället. Dels vill jag lyfta fram asylimmigranternas perspektiv och ta reda på de personliga upplevelser och historier människor har från att anlända på främmande mark för att etablera ett nytt liv med en ny start efter att lämnat sitt hem och i många fall även familj bakom sig.

Empirin är insamlad från fyra intervjuer, varav en telefonintervju med kommunens mångfaldsstrateg, Maria Högvist, för att ge en övergripande blick över hur kommunen arbetar. Under två dagar besökte jag Hedemora kommun och genomförde en intervju med Gunborg, ordförande på Röda Korset, för att få en bredare inblick av civilsamhällets roll i arbetet. Under besöket genomförde jag även två intervjuer med asylimmigranter med uppehållstillstånd som genomgått etableringsprocessen. En medelålders man från Syrien som kom hit själv men har familj kvar i utlandet samt en medelålders kvinna från Azerbajdzjan som kom hit med sin son och senare återförenades med dotter och man. Intervjuerna skedde enskilt och ägde rum i Röda Korsets lokaler. Migranterna som har intervjuats i studien har anonymiserats och presenteras med fiktiva namn i uppsatsen. Tjänstemännen presenteras med sina riktiga namn efter godkännande då det är svårt att anonymisera de som är offentliga och syns i media. En fördel med att hålla intervjuerna enskilt är den personliga kontakt och samspel som skapas mellan intervjuare och den intervjuade, något som är viktigt och centralt för intervjun (Kvale & Brinkmand 2009).

Jag beslutade att genomföra semistrukturerade intervjuer för att inte påverka innehållet för mycket åt en bestämd riktning, med syfte att försöka fånga de intervjuades perspektiv. Vid de två intervjuerna med migranterna genomfördes så kallade livsvärldsintervjuer, det vill säga med mål att erhålla och tolka innebörden av beskrivningar om intervjupersonernas livsvärld och upplevelser. (ibid)

Att besöka Hedemora möjliggjorde en djupare förståelse för den lokala kontexten vilket är användbart för analysen av materialet. Däremot påverkas kontexten av den rådande situationen angående Covid-19-virusets effekter på samhällets strukturer då staten råder människor att stanna inomhus och undvika större sammanträffar under tiden som studien genomfördes. Hade situationen varit annorlunda tror jag att det hade varit fördelaktigt att spendera lite mer tid än två dagar i kommunen för att observera och skapa en större förståelse för den lokala kontexten samt samtalat mer med samhällets invånare inom vardagliga sammanhang. Men med rådande förutsättningar valde jag att endast stanna i två dagar då jag genomförde intervjuerna.

Bearbetning av materialet

Samtliga intervjuer som genomfördes i studien spelades in med diktafon. För att analysera empirin har jag använt mig av narrativ analysmetod, det vill säga att försökt återge de historier som har berättats av informanterna. Analysen fortskred genom kondenseringen av meningsenheter i teman. Jag fokuserade på förändringen av sociala identiteter och hur de kan ändras under individers migrationsresa. (Boréus & Bergström 2018). Materialet från intervjuerna har delats upp och återges i olika teman i uppsatsen. Jag har tagit hjälp av de begrepp och teorier som presenterats i bakgrundsavsnittet.

Avgränsningar och resonemang kring val av metod

Jag valde att undersöka frågan om Hedemoras arbetssätt utifrån två enheter. Röda Korsets verksamhet samt kommunens arbete i samverkan med Röda Korset. Med fokusområde kring aktiviteter under projektet *En väg in*, som fick stor uppmärksamhet i media. Ett alternativ kunde varit att genomföra studien med flera aktörers perspektiv, till exempel Arbetsförmedlingen och näringslivet för att få en bredare kontext.

Frågan om asylimmigranternas tid i Sverige och vardag i Hedemora undersöktes utifrån två intervjuer. Något som skulle kunna bidra till ett annat utfall i studien är om man valt att genomföra fler intervjuer med asylimmigranter eller nyanlända. Det var något jag hade i åtanke under processens gång. Som jag hade planerat att genomföra om jag upplevde materialet som vagt eller otillräckligt. Kvale & Brinkmand (2009) beskriver den kvalitativa forskningsintervjun med att intervjuaren försöker förstå världen ur undersökningspersonernas synvinkel, att utveckla mening ur deras erfarenheter och att avslöja deras levda värld. Att begränsa intervjuantalet tror jag har varit en fördel i mitt försök att genomföra en kvalitativ studie utifrån författarnas beskrivning. Jag har med andra ord valt att undersöka både frågeställningarna med stor avgränsning för att ge möjlighet till en djupare analys av det material som insamlats för att försöka skapa en förståelse utifrån de personers berättelser som presenteras i uppsatsen.

Kommunens arbete

För att ta reda på hur kommunens arbete och ansvar ser ut i Hedemora kommun genomförde jag en telefonintervju med Maria Högvist som är mångfaldsstrateg sedan fem år tillbaka i kommunen. Kommunen har under de senaste tio åren haft en mångfaldsstrateg och ett väl utarbetat arbetssätt i integreringsfrågor. Marias första uppgift efter anställning blev att genomföra en projektansökan för projektet *En väg in*.

Mycket medel från projektet *En väg in* (2016–2019) men även mycket tomma boenden i det kommunala bostadsbolaget ledde till en stor satsning på att ta emot flyktingar under flyktingkrisen och tidigt starta ett etableringsarbete redan innan uppehållstillstånd. Ett omfattande integreringsarbete och utmaning även om mottagande varit en tradition på orten sedan tidigt 90-tal med inarbetade rutiner. Maria berättar att år 2015 var det året flest flyktingar anlände till kommunen. Eftersom kommunen äger mycket fastigheter genomfördes ett samarbete där de hyrde ut lokalerna till Migrationsverket när behovet för asylanläggningar ökade.

Något som hon tar upp tidigt i intervjun är att det som är speciellt med Hedemora är deras civilsamhälle:

Parallellt med att kommunen haft ett väldigt aktivt arbete under många år kring integration har vi också ett väldigt starkt civilsamhälle som du märkte när du träffade dem på Röda Korset [...] något som särskiljer Hedemora från grannkommunerna. - Maria Högvist

Hon talar om det som en bra resurs, speciellt för de personer som är asylsökande och som kommunen inte har lika stort ansvar för som när det kommer till nyanlända. Maria berättar även att Arbetsförmedlingens verksamheter har utmaningar, bland annat att deras kontor på orten har stängts ned. Vilket skapar en minskad verksamhet och ökad frånvaro. Det gör att kommunen tvingas att ta på sig en större roll gällande etableringsinsatser för nyanlända.

Kommunen har fungerat som en stödjande samarbetspartner för olika föreningar och organisationer med projektsamordning på ett strategiskt plan. På så sätt sker deras arbete mycket via samverkan mellan övriga aktörer i kommunen, till exempel Röda Korset och företag som arbetar med olika typer av vägledning. De har bland annat delat ut en stor del ekonomiska medel för att stödja de verksamheter som arbetar med integrering. Kommunen har uppmanat företag och organisationer att ansöka om ekonomiskt stöd från kommunen för att öka antalet projekt inom integreringsarbetet berättar Maria. Stöd som i sin turordning finansierats med projektpengar från bland annat *En väg in*.

Något annat som kom upp under vårt samtal är hur kommunen haft projekt för att förebygga rasism och öka tolerans. Dels med utbildningar om attitydförändringar, till exempel en kurs om antirasism för kommunens

anställda. Men även informationsvideor till arbetsgivare om inställningar och tankesätt vid anställningsprocessen och praktikmöjligheter.³(Hedemora kommun, 2019) Maria poängterar under intervjun kommunpolitikernas mod:

*Ett av våra övergripande mål är att Hedemora ska vara inkluderande och ha ett samhälle fritt från rasism och det är ju ett ganska vasst och modigt politiskt mål skulle man kunna säga...att man skriver ut det så tydligt, så jag skulle vilja säga att vi har haft ganska modiga politiker.
- Maria Högvist*

En väg in var ett projekt som möjliggjorde flera olika aktiviteter. Många riktade mot att underlätta vägen in på arbetsmarknaden. Exempelvis kompetenskartläggning (utöver den obligatoriska som Arbetsförmedlingen bedriver), finansiering av hundra praktikplatser, speed dating mellan arbetsgivare och arbetssökande samt företagsskola på olika språk. Fler satsningar som nämndes under samtalet var de som riktades mot familjer. Bland annat de som syftar till en mer jämställdhet, exempelvis organisering av gruppen *kvinnor möts* (kvinnor träffas för att ha olika aktiviteter ihop) samt barnpassning för att båda föräldrarna ska kunna delta på utbildningstillfällen.

En problematik som Maria lyfte fram under intervjun var kommunens direktiv kopplat till bosättningslagen:

Det är ju lite speciellt eftersom Hedemora kommun är nollade enligt bosättningslagen. Det vill säga tanken är att de asylsökande egentligen inte ska bo kvar i kommunen efter uppehållstillstånd, men det är många som trivs... har fått jobb eller har barnen i skolan och fixat egna lägenheter och bor kvar i Hedemora. - Maria Högvist

Antalet nyanlända kvoterar mellan landets kommuner och Maria Högvist på Hedemora kommun berättar att Hedemora är så kallat "nollade". Det vill säga att kommunens anvisningar är att inte erbjuda boende för nyanlända för tillfället. Något som inte bara innebär att kommunen inte har skyldigheter utan även en begränsning att arbeta med denna typ av frågor oberoende av kommunens visioner. Det kan innebära problematik för den som vill bo på orten men inte har ett kontaktnät för att anordna boende på egen hand. Så var fallet för Yusuf som intervjuades på Röda Korset.

---

³ Bilaga: Hedemora kommun (2019). *Hedemoramodell för arbete, videoklipp*

Att komma till Sverige som flykting

Via Röda Korset fick jag kontakt med två personer som kommit till Sverige av olika anledningar. Den första personen som intervjuades var Yusuf, en medelåldersman som kom som flykting till Sverige 2015 då hans hemstad i Syrien blev en otrygg plats när terrorgruppen ISIS kom dit. Han fick uppehållstillstånd ett år senare.

Känslan av att Yusuf inte riktigt har landat i Sverige slår mig, det har ändå passerat fem år sedan han anlände till Sverige. När han berättar sin historia får jag mer och mer förståelse för varför denna känsla slog mig redan i början av samtalet.

Yusufs familj bor kvar i Syrien, hans fru och en fyraårig son som Yusuf aldrig har träffat. De bor just nu i tält i ett flyktingläger i väntan. De väntar på att få tillstånd att återförenas och att få flytta till Sverige. Att Yusuf upplever en hopplöshet och ångest framkommer i samtalet. Han har överklagat Migrationsverkets avslag två gånger och ärendet är under prövning för tredje gången nu. Det stora problemet är att han inte uppfyller Migrationsverkets krav på inkomst då han inte har ett arbete.

Sabina var den andra asylmigranten som jag intervjuade på Röda Korset. Hon kom till Sverige 2013 som asylsökande på egen hand (inte som kvotflykting) med hennes son från Azerbajdzjan på grund av att hennes son hade hjärntumör. De hade då spenderat en tid i Iran för bättre sjukvård än i hemlandet men pengar och tillgångar var slut för att fortsätta betala för sonens behandlingar. De valde därför att flytta till Sverige för att kunna fortsätta med sonens sjukvård här.

Tre år senare fick de uppehållstillstånd i Sverige och 2017 återförenades de med hennes man och dotter. Hon var musiklärare i hemlandet sedan 15 år tillbaka, hade många vänner och bodde tillsammans med familjen i en stor villa.

Jag kom bara hit för att min son var sjuk, lämnade min stad och min man, ingen gör något sådant, lämnar allt bakom sig... jag gjorde det för att min son skulle kunna leva. - Sabina

En krokig väg till permanent bostad

När Yusuf först kom till Sverige bodde han i ett asylboende i Norrköping. Efter uppehållstillstånd fick han anordnat boende i Borås där han bodde i cirka ett halvår följt av att han flyttade på eget bevåg till Avesta. Där bodde han i två år och delade lägenhet med tre andra vänner. Han beskriver hur det var jobbigt att bo så trångt och att alltid ha folk inpå sig.

Det var lite svårt, man kan inte göra vad som helst eller vara själv något. Men det var ont om lägenheter, jag registrerade mig i ett företag som hyr ut lägenheter... Men fick inget där. - Yusuf

Efter Avesta bodde Yusuf en kort period i ett ombyggt garage utan kök och ordentligt badrum i två månader i Hedemora, innan han fick en lägenhet i tätorten Vikmanshyttan, strax utanför Hedemoras tätort där han lever idag. Det var en vän till honom som hjälpt honom att få kontakt med den nuvarande hyresvärden. När jag frågade om vad som motiverat honom att flytta runt så mycket i Sverige förklarar han att det är för att han inte upplever att han haft andra valmöjligheter och på grund av vantrivsel. Det fick mig att undra hur han trivs där han bor nu, i hans första egna lägenhet. Yusuf svar på min fråga var "Inte bra, jag vill flytta in till Hedemora, jag står i kö [...] i Vikmanshyttan finns det ingenting [service], jag måste ta bussen in till Hedemora varje dag".

För Sabina löste sig boendesituationen snabbare. Det skulle kunna bero på att hon hade sin son med sig och då omfattas ytterligare av ett skyddsnät mot att riskera att bli bostadslös. (Socialstyrelsen, 2018) Men hon beskriver tiden som hektisk och stressig. Hon och sonen bodde på ett av Migrationsverket asylboende i Gävle som asylsökande. Samtidigt under den period som de fick uppehållstillstånd och skulle flytta från asylboendet blev hennes sons sjukdom värre. Under veckodagarna behövde de bo i Uppsala i en av sjukhusets lägenheter för de dagliga sjukhusbesöken. På helgerna bodde de under denna tid i Långshyttan i en lägenhet som Gunborg på Röda Korset hjälpte henne att anordna. Men eftersom pendlingsavståndet var långt till Uppsalas sjukhus fick hon även hjälp att ordna en annan lägenhet mer i centrala Hedemora.

Vid tidpunkten för familjeåterförening fick de hjälp av Gunborg att hitta en större lägenhet. Sabina berättar att: "Jag är så tacksam och tackar Gunborg hela tiden... men tack räcker inte till henne".

Idag söker Sabina återigen nytt boende eftersom hon går genom en skilsmässa. Denna gång hjälper Gunborg till igen med att lösa ett mindre boende. Sabina berättar att hon sökt en lägenhet i samma byggnad som Gunborg bor i för att ha nära till henne så att hon lätt kan komma över på fika. Det ger mig en inblick i att Gunborg inte bara är en hjälpsam person för dessa människor, utan att hon är en vän som betyder mycket.

Att hitta arbete

Att Hedemora är en kommun med hög arbetslöshet där många lever på försörjningsstöd rapporteras i *Turbulens i välfärden? – Om flyktmottagandet i Dalarna 2016*. Men det finns ett stort behov av att rekrytera inom näringslivet. Den stora utmaningen är att matcha kompetenser med behov samt att arbetsgivarna behöver bli mer öppna och se möjligheter med att rekrytera nyanlända och immigranter. Det är något som praktikplatser kan bidra till, menar författarna. (Stiernström et al. 2019)

Yusuf är för tillfälligt studerande, han har problem med att hitta arbete. När jag frågade honom vad han hade arbetat med i hemlandet svarade han att han hade arbetat med lite olika saker. Bland annat som målare, bonde och i restaurang. Han är inskriven på Arbetsförmedlingen men upplever inte att

han får så mycket hjälp med sökandet. Han har inte heller tagit del av de aktiviteter som erbjudits i projektet *En väg in*. När jag berättar om dem verkar Yusuf inte vara bra informerad om vad för aktiviteter som har bedrivits.

Under samtalet med Maria på kommunen berättar hon att en utmaning de ha upplevt är just att informationen inte alltid verkar ha nått fram och att det är en lärdom som de ska ta med sig i framtida arbetsprocesser. Hon menar att en förbättringsmöjlighet är att driva mer uppsökande aktiviteter. Yusuf studerar svenska som andraspråk på vuxenutbildning och drömmer om att utbilda sig till barnskötare i framtiden.

Jag jobbar inte, jag söker jobb men jag behöver fixa en bra utbildning eftersom i Sverige kan man inte jobba utan utbildning [...] och vi [migranter] måste lära oss att prata svenska. Det finns ingen som kan tolka för dig på heltid, man måste själv klara av språket. - Yusuf

Sabina fick en praktikplats på Röda Korset 2014. Efter det gick hon en period i skolan följt av ett arbete på äldreboende en kort period 2017. Arbetet fick hon med hjälp av en kompis. Därefter fick hon anställning på Röda Korset och arbetade i deras kök i två år. De tre senaste månaderna har hon stått arbetslös och fått ekonomiskt stöd av socialtjänsten, vilket hon upplever är jobbigt. Men dagen innan vårt samtal skrev hon på arbetsavtal för ett vikariat inom äldreården. Hon visade glädje och berättade att hon upplever en stor lättnad då det är viktigt för henne att klara sig självständigt ekonomiskt och att kunna bidra till samhället.

Jag tycker inte om att sitta hemma och jag tycker inte om att få stöd från socialen, oh gud... det spelar inge roll att det är vikariat som jag har fått, jag kan fortsätta med det i flera år, vikariat är också bra jobb. - Sabina

Att Sabina fick en praktikplats som ledde till anställning har troligtvis även underlättat för henne att få andra arbeten. Något som kan återkopplas till Stiernströms et al. (2019) ovan kring vilka effekter praktikplatser kan medföra.

Isolering och stress

Det finns flertal studier som visar att psykisk ohälsa är vanligt förekommande hos flyktingar. Bland annat en studie som rapporteras av Röda Korset där man undersökt flyktingar från Syrien, Eritrea och Somalia. Endast 4 % av deltagarna rapporterade att de inte hade upplevt trauma. För deltagargruppen från Syrien bedömdes 42,3 % lida av ångest. (Tinghög et al. 2016)

Både Sabina och Yusuf berättade att det har upplevt psykisk ohälsa under deras tid i Sverige. Det påverkar deras vardag och till och med handlingsutrymme i vissa fall.

Fallet med familjeåterföreningen är en svår situation och långdragen process för Yusuf. Han har haft en del problem med stress och psykiskt välmående då han hela tiden tänker på sin familj som bor kvar i Syrien. Men också efter de traumatiska upplevelserna i hemlandet med våld och krig. Ett tag sökte han vård för sin psykiska hälsa när det var som tuffast för honom. "Jag försöker få hit min familj, men det är en svår situation, jag försöker hitta jobb för att få hit dem, det är viktigt för mig, men jag kan inte hitta jobb..." - Yusuf

Vid förfrågan om Yusufs tankar kring framtiden och om han vill bo kvar i Hedemora om han får lägenhet blir svaret att "det beror på". Han trivs bra i kommunen och om han hittar ett arbete kan han tänka sig att bo kvar. Däremot vill han bo mer centralt med närhet till skola, vänner och affärer. Men prioriteterna är främst att skaffa arbete och driva sin familjs ärende om att få komma till Sverige framåt.

Yusuf kom till Sverige som kvotflykting men fick själv vara med i beslutsfattandet om vilket land han skulle komma till. Han valde Sverige för sin familj och för sitt barns skull, för att han trodde att här kommer de ha bäst möjligheter till familjeåterföreningen. Han berättar att han sa till sin familj att de troligtvis skulle återförenas runt om ett år. Däremot upplever Yusuf att det är ett komplicerat regelsystem i Sverige som gör det svårt för honom och hans familj:

Jag trivs i Sverige men för min familj är det inte bra och det är jättejobbigt. Jag blev sjuk för att jag tänker mycket, jag kunde inte sova, inte äta, det blev en mycket svår situation men jag försöker iallafall att fixa allt...det kanske kommer att bli bra... [suckar] i framtiden.

Det har blivit svårare för möjlighet av anhöriginvandring menar författarna i rapporten *Turbulens i välfärden? om flyktmottagandet i Dalarna 2016*. De refererar till förändringar av lagarna vid årsskiftet 2015/2016 med syfte att hejda tillströmningen av flyktingar för att klara av att ta hand om de som redan befinner sig i Sverige. (Stiernström et al. 2019) En komplex situation där en lag som ska förbättra situationen för migranter, genom att minska trycket på invandringen och fördela tillgängliga resurser på färre människor. Som även innebär att man samtidigt tar bort rätten från vissa individer att leva ett liv med sin familj. Något som ifrågasätts och inskränker på vad som tidigare varit en mänsklig rättighet (Cochran Bech et al. 2017).

Även Sabina beskriver att hon har levt under en pressad situation och lider fortfarande av mycket stress. Att ha kommit själv med sin sjuka son till ett främmande land där man inte förstår språket och att vara så beroende av samhällets stöd, beskriver hon som jobbigt och påfrestande. Nu ska hon snart börja arbeta som vikarie på ett äldreboende igen. Samtidigt går hon igenom en skilsmässa med sin man och upplever en stor ensamhet.

Just nu har jag mycket problem, jag kan inte utbilda mig, min hjärna fungerar inte så mycket, utbildning blir för svårt... träna på att skriva och sådant. Jag har så mycket problem med min son, min familj och ensamhet, jag har ingen släkting här, ingenting... - Sabina

Sabina beskriver att det däremot är en stor lättnad att hon har fått arbete och tror att det kommer att få henne på andra tankar. Hon berättar hur hon ser fram emot att kunna få hjälpa andra människor och göra nytta. Hon beskriver även hur hon hoppas på att arbetet kan fylla det tomrum hon upplever från att inte kunna ta hand om hennes föräldrar i hemlandet:

I mitt hemland har vi en kultur som säger att du måste ta hand om dina äldre. Det spelar ingen roll vem du är, kvinna eller man, du måste ta hand om din mamma och pappa... och nu har jag ingen här. Så jag är jätteglad, att börja äldreboende, där kan jag hjälpa dem som inte kan. Jag kan hjälpa till med att mata, städa och duscha eller så [...] jag tänker att de är som min mamma eller pappa och att jag hjälper dem.

Vikten av att skapa ett socialt kapital

Att snabbt skapa sig ett socialt kapital på den nya platsen man kommer till kan vara viktigt ur flera aspekter. Det gynnar individens förmåga till etablering eftersom ett kontaktnät kan hjälpa personen in på till exempel bostadsmarknaden eller arbetsmarknaden (Bourdieu, 1993) Det är även viktigt för att skapa grunden för ett nätverk, känna tillhörighet, skapa tillit och trygghet till de människorna runt omkring (Putnam, 2007).

Att skapa sig ett socialt kapital och kontakter utanför den politiska systemvärlden kan även vara betydelsefullt eftersom man enligt lagar och etableringsprogrammet förväntas vara integrerad och etablerad inom två år från att man fått uppehållstillstånd. Utifrån informanternas berättelser kan man förstå att verkligheten inte alltid har samma utfall och att det tar i många fall längre tid än två år att komma in i samhället och etablera sig.

“Det är jättesvårt som invandrare i Sverige, det måste, måste stå en svensk bakom dig, annars får du ingenting” menar Sabina. Hon berättar att hon har lätt för att träffa nya människor och har mycket vänner i olika åldrar i Hedemora. De flesta har hon träffat på Röda Korset och hon ser Gunborg som en bonusmamma. Hon hjälper henne precis som en mamma berättar hon. Med papper, ansökningar och boenden. Hon var till stor hjälp för att lyckas få hit Sabinas familj genom att bland annat anställa henne och hjälpa med ansökan till familjeåterförening hos Migrationsverket.

Jag frågar även Sabina om hon ser sin framtid här i Hedemora: “Det är en bra stad, en liten stad där jag har så mycket familj, som jag säger [...] det är lite svårt med jobb, det är bara det”. Hon refererar både till Gunborg som en familj men även till andra vänner som också ställer upp på olika sätt och hjälper till. Med pappersarbeten, hennes sons behov och annat i vardagen.

Jag har också Lars här på Röda Korset som jag alltid kan ringa. Det spelar ingen roll, mitt i natten, klockan tre, fyra...om jag behöver bil är det bara att ringa... jag har ju inget körkort. - Sabina

När jag frågar Yusuf vad han brukar göra på fritiden svarar han att han ofta kommer till Röda Korset för att umgås med människor och dricka kaffe, för att sysselsätta sig och inte tänka lika mycket på sina bekymmer. Han berättar att han kan flera olika språk och träffar olika typer av människor på mötesplatsen och på språkcaféer som anordnas veckovis. Hans vänner som han skaffat har han träffat antingen via Röda Korset eller via skolan.

Jag kan inte sitta hemma själv, jag måste prata med människor och umgås [...] först var det lite svårt eftersom jag inte kände någon, men efter några månader hittade jag flertal kompisar. – Yusuf

Både Sabina och Yusuf beskrev Röda Korset som betydelsefull och viktigt. En plats med människor utgör en funktion i detta fall som fyller i luckor och det gap som skapas mellan livsvärlden och politikens värld (Bennich-Björkman, 2017). En funktion där man till exempel kan få hjälp med saker såsom att formulera sig rätt på ansökningsblanketter. Men även en funktion som mötesplats för att bygga privata relationer. Relationer som ofta leder till en mer välkomnande känsla där man betraktar människor runt sig som en familj, som Sabina uttryckte sig. Relationer med människor som kan och vill hjälpa till, det vill säga att man skapar ett socialt kapital (Putnam, 2015) på den plats man kommit till.

Att lämna ett liv bakom sig och starta om från början

Såväl Yusuf som Sabina har genomgått stora förändringar i sina liv av olika anledningar. Men något som de har gemensamt är att komma från en bakgrund som en gång i tiden har varit en trygg plats där man kan leva och frodas men som av olika skäl förändrats. I samtalen upplevde jag en känsla av saknad av de liv man lämnat bakom sig. Saknaden av släktingar och vänner och att allt skulle bara få vara som det var förr. Dessa människor som tvingats lämna ett liv och återskapa nya går igenom en sorgprocess skriver författaren Bennich-Björkman (2017). För att kunna ta emot dem på ett bra sätt är det viktigt att ha förståelse och empati för vad människor har gått igenom menar Gunborg på Röda Korset:

Det finns ju ingen människa, vill jag framhålla, i hela världen, som flyr från sitt hemland, nära och kära om man inte har varit utsatt för någonting, om det inte är livsfara... och det vore bra om migrationsverket förstod det också.

Ett påstående som påminner mig mycket om det första citatet av Sabina där hon förklarar varför hon kom till Sverige.

Bennich-Björkman (2017) skriver i sin essä om att de som tvingas fly i vuxen ålder ofta hamnar i en existentiell kris. Den existentiella krisen

skapas då man på ett sätt förlorar sin identitet, man vet inte vem man är, vart ens hem är eller vart man hör hemma. Det kan även tolkas som att man skiljs från sitt *Community* och saknar känslan av tillhörighet till både plats och människor (Woods, 2011). Att bygga upp ett socialt nätverk och kapital kan vara till hjälp för att återskapa en känsla av tillhörighet till en plats.

Författaren Bennich-Björkman (2017) skriver även i sin essä att gapet mellan politikens värld, systemvärlden och flyktingens livsvärld är stort. Vilket jag även fick uppfattning av när jag frågade Yusuf vilken hjälp han har fått från kommunen och myndigheter som han inte upplevde som stor. Ett problem blir den frånvaro som upplevs från systemvärdens håll och den övergivenhet som upplevs när till exempel boendesituationen är pressad. Något som även Putnam beskriver som misstro till följd av lågt överbyggande kapital mellan individ och intuition. (Putnam, 2015) Sabina talade om att utan vänner som kan hjälpa till har man som invandrare ingenting i Sverige. Detta kan associeras till gapet mellan individ och systemvärlden (Habermas, 1995). Men även beskriver vikten på att snabbt skapa ett socialt kapital (Bourdieu, 1993) i det nya samhället som nyanländ.

Civilsamhället

Under alla mina samtal framkom vikten av civilsamhällets betydelse. Maria nämnde redan i början av samtalet att det var det som fick Hedemora att sticka ut ur mängden och poängterade vilken väsentlig resurs det utgör för kommunen att kunna hantera en stor mängd asylsökande och för integreringens arbete. I Stiernströms rapport menar man på att med en dagligen minskad närvaro av offentliga institutioner har en allt större del av ansvaret för sociala sammanhang lagts på civilsamhället. (Stiernströms et al. 2019)

Vid frågan om vad Yusuf har fått för hjälp från kommunen svarade han att han inte har fått någon hjälp. Som ovan nämnt verkar det vara ett problem att personer i målgruppen för insatser inte alltid är informerade om att vissa tjänster och hjälpmedel finns att ta del av. Gunborg på Röda Korset hjälper honom att få kontakt med en jurist på Röda Korset i Stockholm och med pappersarbeten för att driva hans familjs ärende. Något som verkar betyda mycket för honom då det just nu är det viktigaste för honom, att få familjeåterföreningen godkänd.

Gunborg, hon hjälper mig mycket. Till exempel fixar med papper, hjälper och skickar, hon fortsätter att hjälpa mig med min familjs ärende [...] hon är jättesnäll och hjälper mycket, hon har ett stort hjärta. - Yusuf

I rapporten *Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD* beskrivs skillnaden som upplevs mellan den kontakt som rapportens deltagare känner till personer inom föreningslivet jämfört med handläggare hos myndigheter. Att man upplever kontakten till personer i föreningslivet som mer personlig och informell. (Jönsson et al. 2018) En

upplevelse som kan tolkas även stämma in hos Yusuf då han uttrycker att han inte har fått någon hjälp från kommun och myndigheter. Även fast han är inskriven i Arbetsförmedlingen samt tagit del av utbildning som drivs av kommunen, som SFI och vuxenutbildning. Sabinas berättelser kan också tolkas ha samband till det som beskrivs i rapporten, att man upplever en mer personlig och nära relation till kontakter inom civilsamhället.

Gunborg på Röda Korset samtalade mer kring inkludering än integrering. Hon menar på att det är viktigt att människor känner sig inkluderade som en del av samhället för att kunna skapa sig ett nytt liv, trivas och känna sig som en del av den lokala kontexten. Att skapa en ny identitet och en känsla av att tillhöra den lokala kontexten där man identifierar sig som en lokalinvånare, som en del av platsens *Community* (Woods, 2011). Att hon väljer begreppet inkludering när hon talar tror jag blir naturligt eftersom hennes arbetsuppgifter innebär direktkontakt och relationsskapande med människor. För att jämföra det med att Maria på kommunen talar mer om integrering som arbetar med frågor om utbildning, arbete och samhällsorientering på ett mer strategiskt och politiskt plan. Jag tycker att det är förståeligt och naturligt att man använder olika begrepp, det speglar deras olika ansvarsområden och relation till arbetet med etablering inom Hedemora.

Gunborg talar även om vikten om samhällsorientering och hur man ska kunna arbeta med att förstå varandra och att hjälpa människor förstå sig på ett nytt samhälle och en ny kultur. I Hedemora tar Röda Korset en stor roll för samhällsorientering även om det huvudsakliga ansvaret ligger på kommunen och organiseras genom deras lärcentrum (Stiernström et al. 2019). Gunborg berättar om ett exempel på kulturkrock som hon har upplevt. Då det händer att konflikter uppstår till följd av olika synsätt på barnuppfostran. Att vi i Sverige har en stark kultur om att det är föräldrarna som ska se efter barnen på allmänna platser, vilket inte är fallet i alla länder.

Hur ska dem veta det när ingen talar om för dem? det är precis samma sak som att dem inte har någon aning om att dem måste se sig för innan de går över gatan, eller cykla på trottoaren. - Gunborg

Att komma till ett samhälle med nya och annorlunda normer kan vara problematiskt för att komma in i samhället. Att lära sig sociala normerna är essentiellt för att dela sociala värden och inkludering. (Blau, 1964) Gunborg talar om detta som viktigt för att undvika missförstånd på grund av att man inte förstår de rådande normerna.

Vad som är en styrka och det som utmärker Hedemora är civilsamhällets engagemang. Det kan kopplas till Lipkins begrepp *Community*. Invånarna skapar en plats där man delar ett gemensamt ansvar och visar vilja att ställa upp för att inkludera de människor som kommunen har valt att ta in. Man arbetar för och önskar att de vill stanna och bli en del av samhället. (Woods, 2011)

Gunborg uttrycker under vårt samtal en glädje över att se så olika människor hjälpa varandra: "Det är väldigt kul att se när man går upp i

föreläsningssalen att se att det sitter, muslimer, kristna, hinduer, damer och herrar bredvid varandra och hjälper varandra”. Det är ett bra exempel på hur olika grupper skapar socialt överbyggande kapital för att på längre sikt bilda ett starkare samhälle med etnisk diversitet, hög tillit och trygghet (Putnam, 2007).

Sabina och Yusuf hade vänner från olika delar av världen som ställer upp och hjälper till. Även fast de har olika bakgrunder från början är de alla människor som lever och bor i Hedemora. Det är en process att hitta sitt nya jag när man går igenom en flykt till en ny plats som Bennich-Björkman (2017) beskriver. Att hjälpa varandra på det sättet som beskrivs i intervjuerna kan vara en del i denna process. Något som förstärker känslan av vem man är och vart man hör hemma, ett steg närmare att identifiera sig som en del av platsen och dess *Community* (Woods, 2011).

Till sist

En insikt jag fick tidigt under mitt arbete var att Hedemoras styrka i arbetet med nyanlända är deras organisering av civilsamhällets insatser. Jag upplever att det finns en stark känsla av *Community* (Woods, 2011) där många engagerar sig i att hjälpa varandra. Engagemanget är något som även kommunens anställda har uppmärksammat och drar nytta av. För att själva kunna fokusera på ett mer strategiskt arbete och planering av hur man ska fortsätta kommunens integreringsarbete.

Kommunens insatser handlar i stora drag om strategi, kartläggning samt finansiering av olika projekt som de uppmanar företag och organisationer att genomföra. Deras arbete med ansökning av projektmedel från EU har varit betydelsefull för aktiviteter utanför ramarna för etableringsstöd. De har fungerat som samarbetspartners med en fördelning där företagen och organisationer, såsom Röda Korset får en mer praktisk roll i genomförandet av arbetet medan kommunens tjänstemäns roll blir mer administrativ och samordnande.

Att de som arbetar mer direkt med nyanlända använder inkludering som begrepp snarare än integrering skulle kunna tolkas som en spegling av den ansvarsfördelning som finns. Deras arbete innebär till stor del att få dessa individer att bli en del av lokalsamhället genom att skapa sociala nätverk. Kommunens anställda samtalar mer om integrering och deras arbete är relaterat till mer övergripande frågor såsom boende, arbete, utbildning och strategier. Ett problem är det avstånd som finns mellan kommunen och samhällsmedborgare vilket innebär att information inte alltid når fram. Detta är kommunens tjänstemän är medvetna om och de strävar mot att arbeta på ett mer uppsökande sätt framöver enligt Maria på kommunen. Ur den synpunkten är organisationer som Röda Korset en bra resurs för att hjälpa till att nå ut till människor.

De asylmigranter jag intervjuade i studien beskriver upplevelser från sin första tid i Sverige som liknar varandras, även om de anlände hit av olika anledningar. Sabina och Yusuf beskriver den första tiden som stressig och belastad med flertal flyttar runt om i landet. Varje gång med osäkerhet om att hitta boende och att behöva bosätta sig på platser som egentligen inte passar de behov av närhet till service, såsom sjukvård och skola. Båda informanterna sökte efter annat boende under tiden för samtalen. Yusuf för att han anser att han bor för långt ut på landsbygden i en isolerad miljö och Sabina för att hon går igenom en livsförändring med skilsmässa.

Något som de även har gemensamt är det sociala nätverk de skaffat sig via Röda Korset med vänner som kan hjälpa till att orientera i det nya samhället. Det framstår som betydelsefullt i båda samtalen, delvis för det sociala kapitalets aspekter, delvis för att skaffa vänner och bekanta ur det enskilda sociala perspektivet. I Stiernströms rapport menar man att allt större del av ansvaret för sociala sammanhang lagts på civilsamhället på grund av minskad närvaro från det offentliga. (Stiernström et al. 2019) Det framkommer även tydligt under min arbetsprocess med denna uppsats samt

rapporteras om i *Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD* (Jönsson et al. 2018).

Sabina har kommit längre i sin etableringsprocess än vad Yusuf gjort. Han arbetar fortfarande för att få ta hit sin familj, det största hindret är att hans inkomstkälla är för låg. Vad som är anledningen till att det har gått snabbare för Sabina att både skaffa arbete och att få hit sin familj är svårt att säga. Men något som sticker ut är det sociala kapital hon lyckats skaffa sig. Hon har fått hjälp från Gunborg och vänner med boende, arbete och familjens ärende, det har troligtvis påskyndat hennes etableringsprocess. Hon beskriver sig själv som väldigt social och har lätt för att skaffa vänner, vilket även märktes i vårt samtal. En egenskap som troligtvis varit till god hjälp för att inkludera sig i ett nytt samhälle.

Något som kan sammanfatta Yusuf och Sabinas första tid i Sverige är att det tar tid att integreras och inkluderas i samhället. Det kan vara en lång process med en krokig väg och lite säkerhet om vart man kommer att hamna i slutändan och vem man kommer att bli. Att många upplever en existentiell kris är viktigt att försöka skapa förståelse för, för att veta hur man ska kunna arbeta med nyanlända och att göra deras etableringsprocess så lättsam som möjligt. Att verkligen etableras i ett samhälle handlar inte bara om integration och att skaffa bostad och arbete, utan en viktig del i processen är att skapa en gemenskap och känsla av att man hör till ett *Community* (Woods, 2011). Civilsamhället har en viktig funktion för organisationsstrukturen i Hedemora, inte bara för att lyckas mobilisera mottagande och etableringen av nyanlända. Utan även för att skapa en överbyggande funktion i det gap som skapas mellan den politiska systemvärlden och livsvärlden (Habermas, 1995)

Det kan vara en utmaning att sätta mål och strategier för att säkerställa arbete med sociala värden eftersom det kan vara svårt att mäta. Men det är viktigt att inkludera i mål om man vill skapa förutsättningar för att aktivt arbeta med dessa frågor. Att försöka integrera sociala värden i målsättningar är ett försöka att minska det gap mellan politikens systemvärld och individens livsvärld som Bennich-Björkman (2017) beskriver i sin essä. Något som Hedemoras politiker vågat integrera i sina strategier och målsättningar, som gör att de ur det perspektivet ett föredöme i frågan.

Referenser

Bennich-Björkman, Li (2017). Att sörja ett liv, leva ett annat. Appell förlag

Bourdieu, Pierre (1993) *Sociology in Question*. London:Sage

Blau, Peter M. (1964) *Exchange and power in social life*. New york: Wiley

Bretzer Norén. Ylva (2017), *Sveriges politiska system*. Studentlitteratur AB, Lund.

Cochran Bech, Emily. Borevi, Karin & Mouritsen, Per (2017). A 'civic turn' in Scandinavian family migration policies? Comparing Denmark, Norway and Sweden, Södertörns universitet, Huddinge, Tillgänglig: <file:///home/chronos/u-111f66dbf134ddf7acc976bc7941e9373d7d199b/MyFiles/Downloads/Borevi%20famiy%20reunion%20Scandinavia.pdf>, [2020-05-04].

DT (2016) *Röda Korset i Hedemora får 1,7 miljoner till familjär integration*, Mittmedia. 2 Maj. Tillgänglig: <https://www.dt.se/artikel/roda-korset-i-hedemora-far-1-7-miljoner-till-familjar-integration>, [2020-05-04]

Ekonomifakta (2019). *Hedemora*, Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Hedemora?compare=1>. [2020-04-06]

Gunborg Morén (2020). Ordförande Röda korset, Hedemora, intervjutillfälle 25-03-20.

Habermas, Jürgen. (1995). *Kommunikativt handlande. Texter om språk, rationalitet och samhälle*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos

Hedemora kommun (2020). *Avslutat projekt - en väg in*, Tillgänglig: <https://www.hedemora.se/sv/envaghedemora>, [2020-04-06]

Hedemora kommun (2019). *vision och mål*, tillgänglig: https://www.hedemora.se/sv/om-kommunen/vision-och-mal__496. [2020-04-06]

Jönsson, Andersson & Scaramuzzino, Roberto (2018). *Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD*, Lunds universitet, Tillgänglig: <file:///home/chronos/u-111f66dbf134ddf7acc976bc7941e9373d7d199b/MyFiles/Downloads/Invan dring%20till%20jobb.pdf>, [2020-05-10].

Kvale, Steinar & Svend Brinkmand 2009: *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Mattsson, Thomas (2015). *Röda korset och resten av Hedemora öppnar sina hjärtan*. Journalist Expressen, 5 oktober. Tillgänglig:

<https://www.expressen.se/blogg/thomasmattsson/2015/10/roda-korset-och-resten-av-hedemora-oppnar-sina-hjartan/>, [2020-04-27]

Migrationsverket: a (2020). *Vad betyder orden?* Tillgängligt: <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/For-dig-som-ar-barn-och-har-sokt-asyl/Vad-betyder-orden.html>, [2020-04-27].

Migrationsverket: b (2020). Sveriges kvot, Tillgänglig: <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Vart-uppdrag/Sveriges-flyktingkvot.html>, [2020-04-27]

Migrationsverket: c (2020). Familjeåterförening, Tillgänglig: <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Efter-beslut/Om-du-far-stanna/Familjeaterforening.html>, [2020-04-27].

Migrationsverket: d (2020). *Familjeåterförening*, Tillgänglig: <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Efter-beslut/Om-du-far-stanna/Familjeaterforening.html>, [2020-05-04].

Putnam, Robert D. (2015) *Our kids, The American Dream in Crisis*, Simon & Schuster, New York London Toronto Sydney New Delhi

Putnam, Robert. D (2007) *E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-first Century The 2006 Johan Skytte Prize Lecture*, Scandinavian Political Studies, Vol. 30 – No. 2 Harvard University & University of Manchester

Riksdagen (2017). *Lag (2016:38) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare*, Regeringskansliet, Arbetsmarknadsdepartementet AI, Tillgänglig: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2017584-om-ansvar-for-etableringsinsatser_sfs-2017-584, [2020-04-27]

Riksdagen (2017). *Lag (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*, Regeringskansliet, Arbetsmarknadsdepartementet AI, Tillgänglig: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-201639-om-mottagande-av-vissa_sfs-2016-39, [2020-05-28]

Riksdagen (2017). *Lag (2017:584) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*, Regeringskansliet, Arbetsmarknadsdepartementet AI, Tillgänglig: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201638-om-mottagande-av-vissa-nyanlanda_sfs-2016-38, [2020-05-21]

Riksdagen (2017). *Lag 2017:820 om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare*, Regeringskansliet, Arbetsmarknadsdepartementet

AI, Tillgänglig: https://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2017820-om-etableringsinsatser-for_sfs-2017-820, [2020-05-27]

Röda Korset (2020). *Om oss*, Tillgänglig: <https://www.rodakorset.se/om-oss/>, [2020-04-22]

Röda Korset Hedemora (2020). *Välkommen till Hedemora*, <https://kommun.redcross.se/hedemora/>. [2020-04-22]

SCB (2020). *Invandring till Sverige*, Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/>, [2020-04-28]

Stiernström, A., Hansen, K., Waldenström, C., Westholm, E. (2019). *Turbulens i välfärden? – Om flyktingmottagandet i Dalarna 2016*. Uppsala: Sveriges lantbruksuniversitet.

Socialstyrelsen (2018). *Kommunens och socialtjänstens ansvar för boendeinsatser*, Kunskapsguiden.se. Tillgänglig: <https://www.kunskapsguiden.se/Ekonomiskt-bistand/Teman/Hemloshet/Sidor/Kommunens-och-socialtj%C3%A4nstens-ansvar-f%C3%B6r-boendeinsatser.aspx>, [2020-04-30]

Szulkin, R., Nekby, L., Bygren, M., Lindblom, C., Russell-Jonsson, K., Bengtsson, R., Normark, E. (2013) *På jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering*, Forskningsrapport 2013/1, Institutet för Framtidsstudier.

Tillväxtverket (2020) *Civilsamhället*, Tillgänglig: <https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/forenkling/handledning-for-konsekvensutredning/utred-konsekvenser/sociala-konsekvenser/civilsamhallet.html>, [2020-05-27]

Tinghög, Petter, Arwidson, Charlotta, Sigvardsdotter, Erika, Malm, Andreas, Saboonchi, Fredrika. (2016). *Nyanlända och asylsökande i Sverige: En studie av psykisk ohälsa, trauma och levnadsvillkor*. Röda Korsets Högskolas rapportserie 2016:1, tillgänglig: <http://rkh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1060355/FULLTEXT01.pdf>. [2020-04-16]

Visit Dalarna (u.å.). *Välkommen till Hedemora*. Tillgänglig: <https://www.visitdalarna.se/hedemora>, [2020-05-24]

Woods, Michael (2011). *Rural*, Routledge. New York

Boréus, Kristina, Bergström, Göran (2018) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Studentlitteratur AB, Lund.

Bilagor

Bilaga 1, lästips

Migrationsverket (2020). *AMIF på en minut*, Tillgänglig:
<https://www.migrationsverket.se/download/18.27485d6514fa83199cf604/1485556070260/AMIF%20p%C3%A5%20en%20minut.pdf>,
[2020-05-04]

Bilaga 2, video

Hedemora kommun (2019). *Hedemoramodell för arbete*,
Tillgänglig: https://www.hedemora.se/sv/inkludering/hedemoramodell-for-arbete__4883, [2020-05-04]

Bilaga 3, artikel

Hedemora tar emot flest asylsökande och Falun i botten

Artikeln handlar om att Hedemora och Avesta är de som tar emot flest asylflyktingar till förhållande mot sin befolkningens mängd av Dalarnas kommuner. Kommunerna beskrivs som uppvaktade av Regeringen och Migrationsverket då tar emot många asylsökande.

Dala-Demokraten (2015) *Hedemora tar emot flest asylsökande och Falun i botten*, 15 september. Tillgänglig:
<https://www.dalademokraten.se/artikel/hedemora-tar-emot-flest-asylsokande-och-falun-i-botten>, [2020-05-19]

Bilaga 4, artikel

Kommunalrådet: ”Kommunerna borde få mer stöd”

Artikeln beskriver att Hedemora tog emot 1200 flyktingar år 2015–2016, där en stor del anlände under kort tidsspann. En representant från Centerpartiet menar på att hon anser att kommunen hanterat den stora tillströmningen bra och att kommunens ambitioner har varit att många asylsökande ska stanna kvar på orten.

SVT Nyheter (2019). *Kommunalrådet: ”Kommunerna borde få mer stöd”*, 15 oktober. Tillgänglig:
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/kommunalradet-kommunerna-borde-fa-mer-stod>, [2020-05-19]